



บันทึกข้อความ

อสค. ๖๙๔
เลขรับ.....
วันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๓. ๒๐

สค. ๒๓๑๖
เลขที่รับ.....
วันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๔. ๒๐

ส่วนราชการ กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กลุ่มงานนักการคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ โทร. ๐ ๒๖๔๗ ๓๗๔๑
ที่ พม ๐๕๐๕/๒๗๘

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านครอบครัว ครั้งที่ ๑
เรียน อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

เรื่อง ยศค.
เลขที่รับ..... ๓๘๖
วันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๔. ๒๐

๑. เรื่องเดิม

กองส่งเสริมสถาบันครอบครัวร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านครอบครัว ครั้งที่ ๑ เมื่อวันอังคารที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมอีสติน มัคกะสัน กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตการทำงานและการดำเนินชีวิต ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของครอบครัวและการเป็นอยู่ครอบครัว รวมถึงวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการจากผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อเตรียมข้อมูลดังกล่าวพัฒนาไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายในการสนับสนุนครอบครัวคุณภาพในประเทศไทย รวมถึงเตรียมการจัดสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ ต่อไป กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย เครือข่ายครอบครัว ที่มาจากการหลากหลายอาชีพ เช่น หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายตามนิยามครอบครัว อาทิ ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวข้ามรุ่น ครอบครัวผสม เป็นต้น รวมถึงผู้สังเกตการณ์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว รวมจำนวน ๔๐ คน (เอกสารแนบ ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านครอบครัว ครั้งที่ ๑ มีกลุ่มเป้าหมาย คือ เครือข่ายครอบครัว ที่มาจากการหลากหลายอาชีพ ซึ่งจะเป็นกลุ่มที่สะท้อนข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ เกี่ยวกับชีวิตการทำงานและการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์และการเป็นอยู่ของครอบครัว นอกจากนี้ ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายข้างต้นจะใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นเพื่อทำงานกับกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มภาคประชาสังคม กลุ่มเอกชนและสถานประกอบการ และกลุ่มหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้กระบวนการ สมัชชาครอบครัวระดับชาติผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งจากการแลกเปลี่ยนมีประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑.๑ ประเด็นบทบาทของสื่อ

๑) ประเด็นปัญหา

- การคัดกรองเนื้อหาต่างๆ ผ่านสื่อออนไลน์ของคนในปัจจุบัน โดยเฉพาะเด็ก ๆ ยังมีข้อจำกัดมาก ซึ่งเมื่อได้รับสื่อแล้วจะเชื่อทันทีโดยไม่ได้มีการพิจารณาหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน ว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี ใช่หรือไม่ใช่

- สื่อที่ดี ยังไม่มีการพูดถึงหรือได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร รวมถึง สื่อของรัฐ ที่มีอยู่ มีรูปแบบที่เป็นทางการมากเกินไปไม่สามารถดึงความสนใจของประชาชนได้ ทำอย่างไรจึงจะสามารถดึงความสนใจของประชาชนทุกระดับให้สนใจสื่อสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวมากกว่านี้

- การเข้าถึงสื่อหรืออินเทอร์เน็ตยังไม่ทั่วถึงทั่งประเทศ คนในชนบท ซึ่งมีจำนวนมากของคนในประเทศยังมีข้อจำกัดของการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การมีโทรศัพท์มือถือและแอปพลิเคชันที่จะเข้าถึงสื่อ

- การสร้างวาระรรมผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Instagram twitter ฯลฯ เช่น มีลูกหนึ่งคนจนเป้เจดี มีลูกมากจะยากนาน คนมีบุญ คือ คนที่ไม่มีลูก ส่งผลต่อทัศนคติของผู้รับสื่อ ต่อความคิดและการตัดสินใจที่จะมีลูก แต่หากวาระรรมนี้เป็นข้อเท็จจริง ควรมีการขยายความหรือศึกษาในประเด็นนี้ให้เกิดความชัดเจน

- ผู้ผลิตสื่อบางสำนัก/สื่อไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมเท่าที่ควร

๒) ข้อเสนอแนะ

- รัฐควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มสื่อสร้างสรรค์และช่องทางการเข้าถึงภาคประชาชนทุกระดับ โดยการสนับสนุนงบประมาณผ่านเครือข่ายหรือองค์กรที่มีการดำเนินงานอยู่แล้ว แทนการเป็นผู้ผลิตเอง เพราะเครือข่ายองค์กรมีความเชี่ยวชาญและองค์ความรู้เฉพาะ ซึ่งจะทำให้งบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด

- การใช้ศักยภาพของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือมีบทบาทในเรื่องต่าง ๆ ให้เข้ามาช่วยเผยแพร่หรือร่วมสร้างสื่อที่ดี ให้เป็นตัวอย่างแก่กลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน หรือกลุ่มพ่อแม่มือใหม่ วัยทำงาน หรือผู้สูงอายุ ซึ่งแต่ละกลุ่มเป้าหมายจะมีบุคคลที่มีชื่อเสียงในแต่ละกลุ่มแต่ละเรื่องที่แตกต่างกัน

- การทำสื่อต้องเข้าใจวัฒนธรรมคนไทยที่ไม่ชอบการอ่าน จึงควรทำสื่อที่เข้าใจง่ายในรูปแบบของรูปภาพหรือการ์ตูน เพื่อให้เกิดการจดจำเรียนรู้และเป็นผังความคิด (Mind Map)

- รัฐควรส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อมีจิตสำนึกที่ดีในการผลิตสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และความมีภูมาย ระเบียบ มาตรการควบคุมสื่อที่ไม่เหมาะสมอย่างจริงจัง เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์เข้าถึงคนจำนวนมากแต่ยังขาดมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

- รัฐควรมีหน่วยงานหรือคณะกรรมการบุคคลหรือองค์กร ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ของข้อมูล หรือการพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) ในการคัดกรองประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนชี้แนะ ช่องทางการหาข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับประเทศไทยให้แก่ประชาชน เนื่องจากการอยู่ท่ามกลาง ข้อมูลมหาศาลจะต้องมีวิธีการคัดกรองข้อมูลสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำงานกับสื่อ หลายหน่วยงาน มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำพอดคาสท์ (Podcast) รวบรวมองค์ความรู้ในการเลี้ยงลูก การทำบทเรียนออนไลน์ (Online Platform) ร่วมกับบริษัท TOOLMORROW ในการให้ความรู้พ่อแม่เกี่ยวกับ การเลี้ยงลูกและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งต้องพิจารณาต่อถึงการทำให้ครอบครัวทุกระดับสามารถเข้าถึงได้

๒.๑.๒ ประเด็นการเข้ามายุ่ง干涉

๑) ประเด็นปัญหา

- พ่อแม่ในวัยทำงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่จำเป็นต้องไปทำงาน ต่างถิ่น และไม่ได้อยู่กับลูก หรือต้องฝากลูกอยู่กับบุญญาพยาทำให้ไม่ได้มีโอกาสใกล้ชิดลูก รวมถึงไม่สามารถให้ นมแม่ได้ครบอย่างน้อย ๖ เดือนตามมาตรฐาน ในกรณีคนที่ทำงานภาครัฐ อาจมีโอกาสย้ายกลับหากหน่วยงาน ที่มีในพื้นที่ แต่คนที่ทำงานภาคเอกชนจะยากมากที่จะย้ายกลับบ้านได้เนื่องจากไม่มีหน่วยงานย่อยใน ต่างจังหวัด

- ไม่มั่นใจในมาตรฐานของศูนย์เด็กเล็ก ทั้งมาตรฐานของศูนย์ฯ หรือ มาตรฐานของครูหรือพี่เลี้ยงเด็ก

- ด้วยมาตรฐานที่แตกต่างกันของโรงเรียนและค่านิยมของคนไทยที่จะต้อง ให้ลูกเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ถึงแม้จะไกลบ้าน ทำให้เสียเวลาในการเดินทางและรถติดส่งผลต่อคุณภาพชีวิต หรือพัฒนาการของเด็กไม่ได้เท่าที่ควร

- พ่อแม่มือใหม่บางคนไม่มีความรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูลูก ถึงแม้ปัจจุบันจะมี สื่อต่าง ๆ ให้หาข้อมูลได้ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมและเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม

- ช่องว่างระหว่างวัยและการเติบโตในสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้พ่อแม่มี ความวิตกต่อการเลี้ยงลูกของบุญญาพยา

๒) ข้อเสนอแนะ

- อย่างให้หน่วยงานหรือองค์กร มีสถานประกอบการสาขาอยู่ เพื่อให้พ่อแม่จะได้ทำงานในพื้นที่ใกล้บ้าน

- การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ผ่านระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งปัจจุบันมีภาคเอกชนรับส่งนมแม่ผ่านการให้บริการโดยสารประจำทางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งยังไม่ครอบคลุมทั้งประเทศ หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าวโดยให้ระบบขนส่งของภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับของรัฐดำเนินการร่วมด้วย หรือสนับสนุนภาคเอกชนทางเดทางหนึ่ง เช่น เรื่องการลดหย่อนภาษี เป็นต้น

- การสนับสนุนให้มีศูนย์เลี้ยงเด็ก (Day care) ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งหากเป็นภาคเอกชน ควรมีการส่งเสริมให้ทำเป็นแผนระดับองค์กร และให้ใช้วิธีการระบบลดหย่อนภาษีมาช่วยกระตุ้น ในส่วนของภาครัฐมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกศูนย์เลี้ยงเด็ก (Day care) มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน รวมถึงพัฒนาศักยภาพและสร้างมาตรฐานของบุคลากรที่จะดูแลเด็กให้มีอิทธิพลต่อความรู้ที่เหมาะสม

- ภาครัฐมีการส่งเสริมให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีมาตรฐานและคุณภาพเท่าเทียมกัน จะทำให้พ่อแม่ได้ส่งลูกเรียนโรงเรียนใกล้บ้านได้โดยไม่ติดขัดว่าต้องไปโรงเรียนไกลบ้าน เพราะเป็นโรงเรียนดังนี้ซึ่งเสียงกว่า หรือมีมาตรฐานการศึกษาที่ดีกว่า

- ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่พ่อแม่มือใหม่ในการเลี้ยงลูก รวมถึงการให้ความรู้แก่ปู่ย่าตายายที่ต้องเลี้ยงหลาน

๒.๑.๓ ประเด็นพื้นที่การเรียนรู้

๑) ประเด็นปัญหา

- ค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรมไทยมีราคาสูง เช่น การเรียนนาฏศิลป์ ดนตรีไทย รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ค่าเข้าชมการแสดงโขนมีราคาแพง ซึ่งหากครอบครัวจะพาลูกหลานไปดูการแสดง จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงมากเกินไปจึงทำให้ไม่สามารถไปดูได้บ่อยนัก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้จัดการแสดงไทย ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้เมื่อจัดการแสดง จึงต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูง ค่าบัตรที่ขายก็จะสูงตามไปด้วย จึงไม่ค่อยมีคนสนใจหรือดูการแสดงไทยนั้น ๆ ได้มากเท่าที่ควร การแสดงไทยจึงค่อย ๆ ลดลงในปัจจุบัน

- พื้นที่การออกกำลังกายสำหรับเด็กและครอบครัวมีน้อย และราคาสูง หากเป็นสถานที่ที่ไม่ต้องเสียเงินหรือราคาถูกจะมีจำนวนน้อยและไม่กระจายไปตามเขตพื้นที่ เช่น สนามกีฬาไทยญี่ปุ่นดินแดงซึ่งไกลจากบ้านมาก เด็กจึงขาดโอกาสที่จะทำกิจกรรมกีฬาที่ชอบหรือถนัด

- เครื่องข่ายฟอร์แม่บางกลุ่มนี้มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน แต่ไม่มีสถานที่รองรับ ต้องใช้บ้านส่วนตัวเพื่อร่วมกันทำกิจกรรม ซึ่งไม่สะดวก และไม่สามารถรองรับเครื่องข่ายที่จะเข้าร่วมได้ และหากจะใช้สถานที่อื่น เช่น สถานที่เอกชน ก็จะมีค่าใช้จ่ายในการขอใช้สถานที่หรือเช่าสถานที่ที่มีราคาค่อนข้างสูง

- ห้องสมุดที่มีกิจกรรมที่มีชีวิต อย่างเช่น TK Park มีน้อย ไม่ทั่วถึง ทำให้เด็กต่างจังหวัดไม่สามารถเข้าถึงห้องสมุดที่มีหนังสืออีก ๆ หรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้

๒) ข้อเสนอแนะ

- เพิ่มพื้นที่เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะวัฒนธรรมไทย เช่น ศูนย์ที่มีการเรียนการสอนรำไทย ดนตรีไทย ประวัติศาสตร์ไทย เป็นต้น ที่ราคาถูกเยา รวมถึงสถานที่ที่มีการแสดงที่ราคาไม่แพงสำหรับครอบครัว เช่น การแสดงโขน ทั้งนี้ จะเป็นการส่งเสริมให้ครอบครัวมีพื้นที่เรียนรู้และเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมด้วย โดยภาครัฐมีการสนับสนุนหรือส่งเสริมหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะ รวมถึงสนับสนุนผู้จัดหรือผู้สอนการแสดงไทยด้วย

- กระจายศูนย์กีฬาครบรอบที่เป็นศูนย์รวมของกีฬาทางชายชนิด มีการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชน รวมถึงคนในครอบครัวที่ต้องการออกกำลังกาย ให้ครอบคลุมชายทั้งที่ และกำกับดูแลให้มีมาตรฐานในการบริหารจัดการที่ดี

- ส่งเสริมให้มีห้องสมุดดิจิทัล หรือห้องสมุดที่มีชีวิต ที่มีการจัดกิจกรรม สำหรับเด็ก เยาวชน และคนในครอบครัว โดยใช้รูปแบบจากห้องสมุด TK park ให้มีทั่วประเทศ

- ภาครัฐควรจัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีสถานที่ในการจัดกิจกรรม ซึ่งต้องการสถานที่ที่มีความกว้างขวาง ให้เกิดการทำงานของเครือข่ายครอบครัวที่มีจิตอาสาในการจัดกิจกรรม ซึ่งต้องการสถานที่ที่มีความกว้างขวาง รองรับครอบครัวได้หลายครอบครัว ทั้งนี้ สถานที่ดังกล่าวไม่ควรมีค่าใช้จ่าย หรือหากมีก็ไม่ควรมีราคาที่สูงเกินไป

- ควรมี workshop ใน การให้ความรู้กับพ่อแม่ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคุยกับลูกเรื่องเพศ การใช้สื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย

๒.๑.๔ ประเด็นบทบาทของผู้ชาย

(๑) ประเด็นปัญหา

- บทบาทของผู้ชายในครอบครัว หรือการช่วยเลี้ยงลูก รวมถึงการช่วยทำงานบ้านของผู้ชายยังมีไม่นัก ซึ่งบทบาทดังกล่าวบ่งบอกถึงความขาดแคลนของผู้หญิง สังคมยังมองว่าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่ต้องทำบทบาทดังกล่าว

- กฎหมายการลากคลอดของประเทศไทยยังไม่เอื้อให้สามีหรือคุณพ่อ ลามาช่วยภรรยาเลี้ยงลูกได้ ปัจจุบันมีเพียงภาครัฐที่ข้าราชการสามารถมาเลี้ยงลูกได้ ๑๕ วัน ในส่วนภาคเอกชน ขึ้นกับองค์กรจะพิจารณา แต่หากเทียบกับความเป็นจริงจำนวนวันลา ๑๕ วัน ยังน้อยเกินไปที่จะช่วยดูแลภรรยาหรือเลี้ยงลูกได้ ภาระจึงต้องตกอยู่ที่ภรรยาในการเลี้ยงลูกคนเดียว

- ยังไม่มีหน่วยงานหรือหลักสูตรที่ให้ความรู้แก่คุณพ่อในการเตรียมพร้อม เพื่อดูแลลูก ทำให้พ่อเลี้ยงลูกไม่เป็น อุ่นลูกไม่เป็น อบรมน้ำให้ลูกไม่เป็น จึงเป็นอีกหนึ่งในปัญหาที่บางครอบครัว พ่อไม่ได้มีบทบาทในการเลี้ยงลูก เพราะไม่ได้รับการเรียนรู้หรือถ่ายทอดในการทำหน้าที่นั้น ๆ

(๒) ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการสอนหรือส่งเสริมองค์ความรู้ในเรื่อง Gender หรือเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ ให้กับประชากรตั้งแต่เด็ก

- ควรมีระบบ ระเบียบหรือกฎหมาย ที่เอื้อให้ผู้ชายได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยเลี้ยงลูก เช่น กฎหมายการลากคลอดสำหรับผู้ชายให้มีครอบคลุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงควรเพิ่มกฎหมายการลากคลอดของข้าราชการ จาก ๑๕ วัน เป็น ๑ ถึง ๒ เดือน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลากของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐) เพื่อช่วยเหลือภรรยาในการเลี้ยงดูบุตร

- ควรมีการส่งเสริมให้ทุกโรงพยาบาลหรือมิโรงเรียนพ่อแม่ มีการสอนให้พ่อแม่มีอิทธิพลในการเลี้ยงลูกเบื้องต้น เช่น การอบรมน้ำให้ลูก การให้นัมลูก การอุ่นลูก การเปลี่ยนผ้าอ้อมลูก เป็นต้น จะทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีการในการเลี้ยงเด็ก โดยเฉพาะสามีสามารถแบ่งเบาภาระการเลี้ยงลูกได้

- ควรสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีการยืดหยุ่นเวลาในการทำงาน เพื่อให้พ่อแม่สามารถแบ่งเวลาในการเลี้ยงลูกได้ เช่น การทำงานจากบ้าน หรือการมาทำงานเข้าขึ้นเพื่อสามารถออกไปรับลูกได้เร็วขึ้น เป็นต้น

๒.๒ ผลการประเมินความพึงพอใจการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านครอบครัว ครั้งที่ ๑ พบร่วมกับผู้เข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๓๗ คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๙) มีเพศหญิง จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๘๗.๕) และเพศชาย จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕)

สถานภาพส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๗๙.๒) รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) เป็นหม้าย จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และหย่าร้าง จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง ๒๕ – ไม่เกิน ๔๕ ปี จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๗๙.๒) รองลงมาอายุระหว่าง ๔๕ – ไม่เกิน ๖๐ ปี จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน ๑๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๘) รองลงมาปริญญาโท จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) อาชีพของผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่รับราชการ มีจำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๔๐.๗) รองลงมาพ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๘) ในส่วนอื่นๆ จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕) รับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) พนักงานเอกชน จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจต่อเนื้อหา/รูปแบบของการจัดประชุมในภาพรวมระดับ ๕ จำนวน ๑๕ คน (ร้อยละ ๖๗.๕) และระดับ ๔ จำนวน ๙ คน (ร้อยละ ๓๗.๕) รวมถึงมีข้อเสนอแนะที่ต้องการให้เพิ่มระยะเวลาในการประชุมและต้องการให้มีการเก็บข้อมูล (ร้อยละ ๓๗.๕) รวมถึงมีข้อเสนอแนะที่ต้องการให้กรรมกิจการสร้างสถาบันครอบครัวมีการสร้างการมีส่วนร่วม จำกกลุ่มครอบครัวแยกแต่ละประเภท และต้องการให้เชิญกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าร่วมด้วย ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมมีความคาดหวังที่ต้องการให้กรรมกิจการสร้างสถาบันครอบครัวมีการสร้างการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกประเด็นของการทำงานครอบครัว รวมทั้งมีการทำงานกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย และต้องการให้ส่งเสริมให้เพิ่มวันลาเลี้ยงดูบุตร และส่งเสริมการสร้างพื้นที่ ในการสร้างการเรียนรู้สำหรับครอบครัว (เอกสารแนบ ๒)

๓. ข้อพิจารณา

กองส่งเสริมสถาบันครอบครัวพิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งเวียนรายงานผลการประชุมฯ ให้หน่วยงานภายในได้นำประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะข้างต้น ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริม สวัสดิการของครอบครัวกับข้าราชการและบุคลากรภายในองค์กร เช่น การทำงานเหลือມเวลา ห้องให้หันมบุตร ที่มีอุปกรณ์ครบวงจร Day care สำหรับลูกของบุคลากร เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวจะนำไปเป็นข้อมูลตั้งต้น ต่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านครอบครัวในการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ ต่อไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้ดำเนินการตามข้อ ๓ ต่อไป

เห็นชอบ-ดำเนินการตามเสนอ

(นายกันตพงศ์ รังษีสว่าง)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว

(นางสาวอุษณี กังวารจิตต์)

อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓

ธรรมรงค์
(นายธนสุนทร สว่างสาลี)

รองอธิบดี สค.

๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓

**ผลการประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนข้อเสนอนโยบายด้านครอบครัว ครั้งที่ ๑
วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรม อีสติน มัคกะสันกรุงเทพฯ
โดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน ๓๗ คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๖) พบว่า

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลผู้เข้าร่วมการสัมมนา

๑. เพศ : เพศหญิง ๒๑ จำนวน คน (ร้อยละ ๘๗.๕) เพศชาย จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕)
๒. สถานภาพ : ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๗๙.๒) รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) หม้าย จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และหย่า จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๓. อายุ : ส่วนใหญ่อายุระหว่าง ๒๕ - ไม่เกิน ๔๕ ปี จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๗๙.๒) รองลงมาอายุระหว่าง ๔๕ - ไม่เกิน ๖๐ ปี จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๔. ระดับการศึกษา : ปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน ๑๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๘) รองลงมาปริญญาโท จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) อนุปริญญา/ปวส. จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕) ประถมศึกษา จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และปริญญาเอกจำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๕. อาชีพ : อาชีพส่วนใหญ่รับราชการ จำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๔๑.๗) รองลงมาพ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๘) ในส่วนอื่นๆ จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕) รับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) พนักงานเอกชน จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๖. หน่วยงาน/กลุ่ม/องค์กร ที่ทำงานสังกัด : หน่วยงานราชการ จำนวน ๑๒ คน (ร้อยละ ๕๐.๐) รองลงมาไม่ระบุหน่วยงาน จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๘) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) หน่วยงานอื่นๆ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และสถาบันการศึกษา จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๗. กรณีบุคคลภายนอก : ส่วนใหญ่ไม่ระบุหน่วยงาน จำนวน ๑๔ คน (ร้อยละ ๕๘.๓) รองลงมามาจากหน่วยงานกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) เครือข่ายครอบครัว จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) สำนักเลขานุการกรม จำนวน ๑ คน (๔.๒) และสถาบันครอบครัว จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)
๘. ระดับ (กรณีบุคคลภายนอก/บุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานในหน่วยราชการ) : ส่วนใหญ่ไม่ระบุระดับ จำนวน ๑๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๘) รองลงมาระดับปฏิบัติการ จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) ระดับปฏิบัติงาน จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๒.๕) ระดับชำนาญการ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ระดับชำนาญงาน จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) พนักงานราชการ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และระดับอื่นๆ จำนวน ๑ คน (๔.๒)
๙. อายุการทำงาน : ส่วนใหญ่ไม่ระบุอายุการทำงาน จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๘) รองลงมา 낵อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓๓.๓) ๕ ปี - ๑๐ ปี จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) มากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และ ๑๑ ปี - ๑๕ ปี จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

ส่วนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจต่อวิทยากรและการบรรยาย

หัวข้อ เสวนา “สถานการณ์ครอบครัวของประเทศไทยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมการสร้างครอบครัวคุณภาพ”

๑. ความรู้เนื้อหาของวิทยากร พοใจมากที่สุด จำนวน ๑๖ คน (ร้อยละ ๖๖.๗) และพοใจมาก จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓๓.๓)

๒. กระบวนการในการถ่ายทอดชัดเจน พοใจมากที่สุด จำนวน ๗ คน (ร้อยละ ๗๐.๔) รองลงมา พοใจมาก จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) และพοใจน้อย จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๓. การบริหารเวลาของวิทยากร พοใจมากที่สุด จำนวน ๗ คน (ร้อยละ ๗๐.๔) และพοใจมาก จำนวน ๗ คน (ร้อยละ ๒๙.๒)

๔. การตอบข้อซักถาม พοใจมากที่สุด จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๗๕.๐) รองลงมาพοใจมาก จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๔) และพοใจน้อย จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๕. ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อวิทยากร พοใจมากที่สุด จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๗๕.๐) และพοใจมาก จำนวน ๖ คน (๒๕.๐)

ส่วนที่ ๓ ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๑. ความรู้ที่ได้ตรงความต้องการในระดับ ๘ จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓๓.๓) รองลงมาระดับ ๙ จำนวน ๗ คน (ร้อยละ ๒๙.๒) ระดับ ๑๐ จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) ระดับ ๗ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๒. ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมท่านมีความรู้ในระดับ ๖ จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓๗.๕) รองลงมาระดับ ๗ จำนวน ๕ คน (๒๐.๔) ระดับ ๙ จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) ระดับ ๘ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ระดับ ๕ จำนวน ๒ คน (๘.๓) ระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และระดับ ๑ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๓. หลังเข้าร่วมกิจกรรมท่านมีความรู้ในระดับ ๘ จำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๔๑.๗) รองลงมาระดับ ๙ จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) ระดับ ๑๐ จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๔) ระดับ ๗ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ระดับ ๖ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๔. ความรู้ที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติในการทำงานได้ในระดับ ๘ จำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๔๑.๗) รองลงมา ระดับ ๙ จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๒๕.๐) ระดับ ๑๐ จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๒๐.๔) ระดับ ๗ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ระดับ ๖ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒) ระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

ส่วนที่ ๔ ระดับความพึงพอใจต่อเนื้อหา/รูปแบบ

๑. ความเหมาะสม/ครบถ้วนของเนื้อหาในระดับ ๔ จำนวน ๑๒ คน (ร้อยละ ๕๐.๐) รองลงมาระดับ ๕ จำนวน ๑๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๔) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๒. การจัดลำดับเนื้อหา/ความต่อเนื่องในระดับ ๔ จำนวน ๑๓ คน (ร้อยละ ๕๔.๒) รองลงมาระดับ ๕ จำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๔๑.๗) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๓. รูปแบบการจัดกิจกรรมในระดับ ๔ จำนวน ๑๔ คน (ร้อยละ ๕๕.๓) ระดับ ๕ จำนวน ๙ คน (ร้อยละ ๓๗.๕) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๔. ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมในระดับ ๕ จำนวน ๑๒ คน (ร้อยละ ๕๐.๐) รองลงมาจะดีบ ๔ จำนวน ๑๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๘) และระดับ ๓ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

๕. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรมในระดับ ๕ จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๕๕.๒) รองลงมาจะดีบ ๔ จำนวน ๙ คน (ร้อยละ ๓๗.๕) และระดับ ๓ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓)

๖. การอ่านวิเคราะห์ความสอดคล้อง/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ในระดับ ๕ จำนวน ๑๖ คน (ร้อยละ ๖๖.๗) และระดับ ๔ จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓๓.๓)

๗. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมโดยภาพรวมในระดับ ๕ จำนวน ๑๕ คน (ร้อยละ ๖๒.๕) และระดับ ๔ จำนวน ๙ คน (ร้อยละ ๓๗.๕)

ส่วนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ควรปรับปรุงในการประชุม

๑. เพิ่มระยะเวลาในการประชุม

๒. ควรมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มครอบครัวที่มีความหลากหลายมากขึ้น

๓. อยากให้มี Present ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ มาเปิดในเรื่องการโฆษณาสื่อต่างๆ

ความประทับใจที่ท่านได้รับจากการเข้าร่วมการประชุม

๑. ประทับใจรูปแบบการจัดประชุม สถานที่ วิทยากร เนื้อหาและกิจกรรม

๒. การແຄเปลี่ยนความคิดเห็น

๓. ความหลากหลายจากข้อมูลของแต่ละคน

๔. ได้รับข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับครอบครัวและความเป็นพ่อแม่

๕. การใช้กลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทางเพศ

ความไม่ประทับใจที่ท่านได้รับจากการเข้าร่วมการประชุม

๑. ระยะเวลาน้อย

ท่านคิดว่าครั้งต่อไปจะเข้าร่วมกิจกรรมของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เข้าร่วม เพราะ เนื้อหามีประโยชน์และสามารถແຄเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

ท่านรู้สึกผูกพันกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเพียงใด

ความผูกพันระดับมาก จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๕๕.๒) รองลงมาจะดีบปานกลาง จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) ระดับมากที่สุด จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๗) ในส่วนที่ไม่ระบุ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๘.๓) และระดับน้อย จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๒)

ความคาดหวังที่อย่างได้จากการกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

๑. การสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกประเด็นของการทำงานครอบครัว/การทำงานกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย

๒. ส่งเสริมให้เพิ่มน้ำยาเลี้ยงดูบุตรเพิ่ม

๓. ส่งเสริมการสร้างพื้นที่ในการสร้างครอบครัว